

Muntlig høringssvar til utenriks- og forsvarskomiteen på Stortinget

Mitt navn er Øyvind, jeg er president i ANSA, samskipnaden for norske studenter i utlandet. Vi takker for muligheten til å delta i denne høringen.

Det er et stort og modig valg å reise til andre siden av verden for å studere. Du er langt hjemmefra, i en annen kultur og ofte med et annet språk. Samtidig står du midt i en viktig og formende periode i livet.

Gjennom mobilitetsmeldingen fra 2021 har regjeringen satt et mål om at halvparten av norske studenter skal ha et utenlandsopphold. Og Panoramastrategien peker på at flere skal til prioriterte samarbeidsland utenfor Europa. For å nå disse målene, må studenter føle seg trygge på at de ikke står alene – spesielt når kriser rammer.

Kapittel 7 i konsulærmeldingen beskriver hvordan kriseberedskap må styrkes for fremtiden. Klimaendringer, krig, terror og store uforutsigbare hendelser gjør utenlandsopphold mer komplekse. Vi mener at norske studenter i utlandet må være en naturlig del av målgruppen for konsulær bistand, og vi vil understreke viktigheten av at praksis og prioriteringer inkluderer norske studenter i utlandet, som har både livsinteresser og fremtidsutsikter i Norge.

For studier i utlandet er prinsipielt midlertidig og de aller fleste returnerer til Norge etter endt studietid. Studentene har ofte bostedsadresse i Norge, norsk fastlege og mottar støtte fra Lånekassen. De er i utlandet som nordmenn, og har begrensede rettigheter i vertslandet. Ofte, som studenter flest, er de i en sårbar økonomisk situasjon og har vanskelig for å håndtere plutselige kriser. Da er konsulær bistand fra norsk utenrikstjeneste og UDs operasjonssentral verdifull.

Et konkret eksempel er Halloween-tragedien i Seoul i 2022. Der var ambassaden en trygg møteplass og viktig kilde for informasjon for våre medlemmer i Sør-Korea. Denne typen erfaringer – som meldingen sier det må læres av – viser at tilstedeværelsen til utenrikstjenesten har stor betydning for studentene.

Vi i ANSA samarbeider allerede godt med utenrikstjenesten, og stiller gjerne opp i videre dialog for å bidra med studentenes erfaringer i det kontinuerlige arbeidet for å styrke Norges kriseberedskap i utlandet.

Takk for meg.